

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง "กระบวนการตั้งชื่อภาษาไทยของภาพยนตร์สหรัฐอเมริกา" เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกเอาผลงานการตั้งชื่อของบุคคล 2 ท่าน คือ คุณเฮนรี ทราน ผู้จัดการบริษัทภาพยนตร์เครือเมเจอร์ และคุณสุชาติ วุฒิวิชัย ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการตั้งชื่อของบริษัทเครือเอเพ็กซ์และบริษัทนนท์ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ โดยผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมผลงานการตั้งชื่อของบุคคลทั้ง 2 ท่านตั้งแต่เดือนธันวาคมพ.ศ. 2534 จนถึงเดือนธันวาคมพ.ศ. 2537 ซึ่งรายชื่อภาพยนตร์ ที่รวบรวมมาทั้งหมดจะเป็นภาพยนตร์ซึ่งมีกำหนดระยะเวลาฉายในช่วงเวลาดังกล่าว

การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยจะนำข้อมูล (ชื่อภาพยนตร์) ทั้งหมดมารวบรวมและแยกประเภทออกมาเป็นกลุ่มๆซึ่งจะใช้เกณฑ์ในการแยกประเภทหลายรูปแบบและนอกจากนั้นจะทำการวิเคราะห์ลักษณะการใช้ภาษาในการตั้งชื่อ ซึ่งจะนำไปสู่การสัมภาษณ์เพื่อหาคำตอบจากผู้ให้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ต่อไป

แหล่งข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาดังต่อไปนี้

1. รายชื่อภาพยนตร์สหรัฐอเมริกา

คัดเลือกเฉพาะรายชื่อภาพยนตร์สหรัฐอเมริกาที่ คุณเฮนรี ทราน และคุณสุชาติ วุฒิวิชัย เป็นผู้ตั้งโดยรายชื่อดังกล่าวจะเป็นของภาพยนตร์ที่จัดฉายในช่วงสัปดาห์สุดท้ายของเดือนธันวาคมปี 2534 จนถึง ธันวาคมปี 2537

(เนื่องจากภาพยนตร์ในช่วงสัปดาห์สุดท้ายของเดือนธันวาคมถือว่าเป็นโปรแกรมของปีใหม่) ซึ่งได้แก่รายชื่อของภาพยนตร์สหรัฐอเมริกาของกลุ่มบริษัท เครือเมเจอร์, บริษัท ยูไอพี, บริษัท เครือเอเพ็กซ์และนันทันท์ เอนเตอร์เทนเมนท์

2. แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

ถือเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญที่สุด และเนื่องจากบุคคลที่ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เป็นบุคคล 2 ท่านที่ถือได้ว่า เป็นผู้ที่มีชื่อเสียงทางด้าน การตั้งชื่อภาษาไทยในภาพยนตร์สหรัฐอเมริกา มากที่สุดนอกจากนั้นจำนวนชื่อภาษาไทยที่ผู้ตั้งทั้ง 2 ท่าน ตั้งให้กับภาพยนตร์สหรัฐอเมริกาในแต่ละปีรวมกัน จะมีสัดส่วนประมาณ 70-80% ของชื่อภาพยนตร์ใน ภาพยนตร์สหรัฐอเมริกาทั้งหมดซึ่งที่เหลือเป็นการตั้งชื่อบริษัทภาพยนตร์อื่นๆที่มีรูปแบบและบุคลากรในการตั้งชื่อที่ไม่เป็นทางการนัก ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูล

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอจำกัดตัวบุคคลที่จะให้ข้อมูลเพียงแค่ 2 ท่านซึ่งได้แก่

คุณเฮนรี ทราน ผู้จัดการบริษัทภาพยนตร์เครือเมเจอร์ ซึ่งเป็นผู้ตั้งชื่อให้กับภาพยนตร์สหรัฐอเมริกาในเครือเมเจอร์ทั้งหมด

คุณสุชาติ วุฒิวิชัยเป็นผู้รับผิดชอบการตั้งชื่อของภาพยนตร์ในเครือเอเพ็กซ์, บริษัท ยูไอพี บางเรื่องและบริษัทนันทันท์ เอนเตอร์เทนเมนท์

ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 2 ท่านนี้ถือเป็นผู้ส่งสาร (Sender) โดยตรงที่จะผลิตตัวสาร (Message) ซึ่งก็คือชื่อภาพยนตร์ที่ถ่ายทอดไปยังผู้ชมภาพยนตร์

3. แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร

ได้แก่หนังสือเอกสารบทความวิทยานิพนธ์รายงานประจำปี รวมทั้งสื่อพิมพ์ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ เช่น นิตยสาร ภาพยนตร์ บทความ

บทวิจารณ์ภาพยนตร์ เป็นต้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. รายชื่อภาพยนตร์

เก็บรวบรวมโดยการค้นหาจากนิตยสารบางฉบับที่ได้เคยรวบรวมไว้ในช่วงปี และขอจากแฟ้มข้อมูล จากบริษัทภาพยนตร์ทั้ง 4บริษัทที่ได้บันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีข้อมูลทั้งหมดจะถูกบันทึกไว้ในรูปแบบตาราง เรียงลำดับก่อนหลังของวันที่เข้าฉายดังตัวอย่าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1.1 รายชื่อภาพยนตร์
ธันวาคม-มกราคม 2534-2535

NO.	ชื่อ ภาษาไทย	ชื่อ ภาษาอังกฤษ	เครือข่าย	ผู้ตั้งชื่อ	วัน เดือน ปี
1.	รักมากนะดี แต่ต้องมีเบรค	Book of Love	Apex	สุชาติ	28 ธ.ค.34
2.	4 ผู้ยิ่งใหญ่นิสัยถล่ม	Mobsters	Ui	สุชาติ	28 ธ.ค.34
3.	ลวงเธอให้ตายสนิท	Deceived	Touch	เฮนรี่	28 ธ.ค.34
4.	ร็อคเก็ทเทียร์เหิรทะลุฟ้า	The Adventures of the Rocketeer	Touch	เฮนรี่	28 ธ.ค.34
5.	แม่จ๋าอย่าหวงรักคนจีเหงา	Only the Lonely	Fox	เฮนรี่	28 ธ.ค.34
6.	ทวงหนี้แบบขมบาล	Out for Justice	WB	เฮนรี่	18 ธ.ค.35
7.	จะรักเธออย่างไรจะทำไม	Once Around	Ui	สุชาติ	18 ธ.ค.35

กุมภาพันธ์ 2535

NO.	ชื่อ ภาษาไทย	ชื่อ ภาษาอังกฤษ	เครือข่าย	ผู้ตั้งชื่อ	วัน เดือน ปี
8.	ฮ็อตช็อตส์! เสืออากาศจิตป่วน	Hot Shots!	Fox	เฮนรี่	1 ก.พ.35
9.	ฮิตทะลุเพดานบ้า	The Last Boy Scout	WB	เฮนรี่	1 ก.พ.35
10.	คู 2ขา ท้า 2ล้อ	Stone Cold	Apex	สุชาติ	1 ก.พ.35
11.	ลากลอยเดือนลากรวย	Life Stinks	Fox	เฮนรี่	1 ก.พ.35
12.	เมินเสียเถอะความตาย	Dead Again	Par	สุชาติ	29ก.พ.35
13.	เคอร์ลี ซู สาวน้อยน่าพิภ	Curly Sue	WB	เฮนรี่	29ก.พ.35

2. แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) ซึ่งเป็น การซักถามเฉพาะเจาะจงลงในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดถูกต้อง โดยมีเค้าโครงคำถามกว้างดังนี้

2.1 กระบวนการในการตั้งชื่อภาษาไทยให้กับภาพยนตร์สหรัฐอเมริกาของ ผู้ให้ข้อมูลแต่ละคน มีวิธีการอย่างไรบ้าง

- การชมภาพยนตร์ก่อนที่จะมีการตั้งชื่อ
- การแปลชื่อ
- การหาคำในภาษาไทยที่สละสลวยมาตั้งชื่อ
- การคัดเลือกชื่อที่ตั้งไว้แล้ว

ซึ่งทั้งหมดนี้มิได้เจาะจงว่าผู้ตั้งชื่อแต่ละคนจำเป็นต้องมีกระบวนการเหล่านี้ทั้งหมดแล้วแต่ว่าแต่ละท่านจะมีกระบวนการตามแบบฉบับของตัวเองอย่างไร

2.2 ปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการในการตั้งชื่อซึ่งรวมไปถึงกรอบทางศีลธรรมและกฎหมาย

- คำที่ถือว่าเป็น "คำต้องห้าม" ที่ไม่สามารถนำมาตั้งชื่อได้
- กฎหมายการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ในประเด็นของการตรวจพิจารณาชื่อภาพยนตร์

2.3 กลยุทธ์ที่ผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนใช้ในการตั้งชื่อภาษาไทยให้ มีลักษณะโดดเด่น และประสบผลสำเร็จในเชิงธุรกิจโดยเฉพาะมุมมองในการเปลี่ยนรูปแบบชื่อภาษาอังกฤษให้กลายมาเป็นชื่อภาษาไทยที่มีความเหมาะสม

2.4 ความสำเร็จที่ได้รับจากชื่อภาพยนตร์แต่ละเรื่อง

- ชื่อใดประสบความสำเร็จในเชิงธุรกิจ
- ชื่อใดที่ผู้ตั้งชื่อ เห็นว่าเป็นการถ่ายทอดทางวัฒนธรรม
- ชื่อใดที่สามารถขมวดแนวคิดในเชิงภาษาได้อย่างสละ

สลวย

2.5 นำเอาชื่อภาพยนตร์เรื่องเดิมๆที่ถูกจำแนกออกมาจากการจัดประเภทแล้วมาตั้งคำถาม คือที่มาของชื่อแต่ละชื่อในด้านการใช้ภาษา

3. แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร

เก็บรวบรวมหนังสือ เอกสาร บทความ วิทยานิพนธ์ สื่อสิ่งพิมพ์ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชื่อภาพยนตร์ และบทวิจารณ์ภาพยนตร์จากห้องสมุด และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ทำการรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบข้อมูลแล้ว จะได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปผลในการนำเสนอและตอบคำถามในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ซึ่งขั้นตอนต่างๆ ในการวิเคราะห์ ข้อมูลสามารถแบ่งได้ ดังนี้

1. ทำการแบ่งประเภทของชื่อภาษาไทย ของภาพยนตร์ที่ได้มาจากการรวบรวมทั้งหมด โดยจะมีหลักเกณฑ์ในการแบ่งออกเป็น 2 แบบดังนี้

- 1.1 แบ่งโดยใช้ประเภทของภาพยนตร์
- 1.2 แบ่งโดยดูจากลักษณะการตั้งชื่อภาษาไทย

1.1 แบ่งโดยใช้ประเภทของภาพยนตร์

การแบ่งในลักษณะนี้เกิดขึ้นจากเหตุผลในด้านการทำหน้าที่สื่อความหมายของชื่อภาพยนตร์ที่ว่า ชื่อภาษาไทยจะต้องสื่อความหมายให้ผู้ชมได้

ทราบว่า ชื่อๆ นั้นเป็นชื่อของภาพยนตร์ประเภทใด โดยจะแบ่งตามประเภทของภาพยนตร์ได้ 4 ประเภทดังนี้

1. ภาพยนตร์ดราม่า (Drama Film) เป็นภาพยนตร์ซึ่งเนื้อหาใกล้เคียงกับการดำเนินชีวิตปกติของมนุษย์มากที่สุด มีการแสดงอารมณ์ความรู้สึกของนักแสดงมาก เช่น เจ.เอฟ.เค. (J.F.K.), เดอะเปียโน (The Piano) เป็นต้น

2. ภาพยนตร์คอเมดี้ (Comedy and Musical Film) เป็นภาพยนตร์ที่เน้นความสนุกสนานมากกว่าการแสดงอารมณ์ความรู้สึกของนักแสดง มักจะเป็นภาพยนตร์ที่ชมได้ทุกเพศทุกวัย เช่น เนคเคดกัน (Naked Gun), ฮอท ช็อต (Hot Shot!), แบทแมน รีเทิร์นส (Batman Returns), ฟาร์เธอร์ ออฟ เดอะ ไบรด์ (Father of the Bride) เป็นต้น

3. ภาพยนตร์ลึกลับตื่นเต้นและเขย่าขวัญ (Suspense and Horror Film) เป็นภาพยนตร์ที่ดำเนินเรื่องไปโดยการเขย่าขวัญผู้ชมภาพยนตร์ ซึ่งหากเป็นเรื่องของมนุษย์ธรรมดาที่สภาพจิตผิดปกติคอยจ้องทำลายความสงบสุขของผู้อื่นจะเป็นภาพยนตร์ลึกลับตื่นเต้น เช่น ไซโค (Psycho), แฮนด์ แดท ร็อก เดอะ คราดิล (Hand That Rock the Cradle), เคป เฟียร์ (Cape Fear) เป็นต้น แต่หากเป็นเรื่องของภูติผีปิศาจจะเป็นภาพยนตร์ เช่น ไนท์ ออฟ เดอะ ลีฟวิ่ง เดด (Night of the Living Dead), ฟร่าท ไนท์ (Fright Night), อินโนเซนต์ บลัด (Innocent Blood) เป็นต้น

4. ภาพยนตร์บู๊แอ็คชั่น (Action Film) เป็นภาพยนตร์ที่ดำเนินเรื่องโดยอาศัยการต่อสู้เป็นหลัก ภาพยนตร์ชนิดนี้อาจจะมีสิ่งที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง เช่น ลีเทิล เวพอนทรี (Lethal Weapon 3), พอยท์ เบรก (Point Break), โชว์ดาวน์ อิน เลตเทิล โตเกียว (Showdown in Little Tokyo) เป็นต้น

1.2 แบ่งโดยดูจากลักษณะของการตั้งชื่อภาษาไทย

การแบ่งในลักษณะนี้เกิดขึ้นโดยอาศัยมุมมองทางด้านความแตกต่างของภาษาไทยในฐานะที่เป็นชื่อที่ถูกถ่ายทอด ความหมายมาจากชื่อภาษา

อังกฤษที่ถูกตั้งขึ้นก่อน ซึ่งสามารถแบ่งตามประเภทของชื่อได้ดังนี้

- 1.2.1 ชื่อภาษาไทยที่ใช้คำทับศัพท์ ภาษาอังกฤษเพียงอย่างเดียว
- 1.2.2 ชื่อภาษาไทยที่แปลความหมายจากชื่ออังกฤษอย่างตรงตัว
- 1.2.3 ชื่อภาษาไทยที่มีความหมายใกล้เคียงกับชื่อภาษาอังกฤษ
- 1.2.4 ชื่อภาษาไทยที่ไม่มี ความหมายเกี่ยวข้องกับชื่อภาษาอังกฤษเดิม
- 1.2.5 ชื่อภาษาไทยที่มีภาษาอังกฤษทับศัพท์นำหน้าแล้ว มีข้อความต่อท้ายเป็นคำขยายความ

2. หลังจากที่มีการจัดประเภท(Category)ข้อมูลออกเป็นประเภทต่างๆ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์เนื้อหา และประเด็นหลักของภาพยนตร์แต่ละเรื่องในกลุ่มซึ่งศึกษาได้จากข้อมูลประชาสัมพันธ์ของภาพยนตร์ (Production Note) ที่บริษัทจัดจำหน่ายจะต้องทำเอาไว้เพื่อแจกจ่ายให้กับสื่อมวลชน รวมทั้งยังต้องศึกษาจากการดูภาพยนตร์ แต่ละเรื่องด้วยตัวเองหากเรื่องใดที่ผู้วิจัยยังไม่ได้ดูก็จะนำเอาม้วนวีดีโอเทป (VIDEO TAPE) มาศึกษาภายหลัง

ผู้วิจัยจะนำเอาชื่อภาษาอังกฤษกับชื่อภาษาไทยมาวิเคราะห์เปรียบเทียบโดยใช้โครงเรื่องหลัก (Theme) เป็นจุดเชื่อมโยงเนื้อหาความแตกต่างแต่ละความคล้ายคลึงในชื่อภาษาอังกฤษและชื่อภาษาไทย ว่าเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร รวมทั้งตั้งข้อสังเกตในประเด็นสำคัญถึงที่มาของการเกิดชื่อภาษาไทย เพื่อนำมาเป็นคำถามในการสัมภาษณ์ต่อไป

หลังจากนั้นผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ชื่อภาษาไทยโดยใช้แนวคิดสัญวิทยาและ การสื่อความหมายว่าคำศัพท์ที่ใช้ในการตั้งชื่อแต่ละประเภทมีลักษณะ

เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร และแต่ละคำมีการถ่ายทอดโดยความหมายผ่านภาษาไทยอย่างไร เพื่อที่จะนำมาจัดเป็นกลุ่มคำที่มีลักษณะการใช้สื่อความหมายแบบเดียวกัน

ท้ายสุด ผู้วิจัยจะหยิบยกเอาผลการวิเคราะห์เหล่านี้มาตั้งเป็นคำถามสำหรับสัมภาษณ์ผู้ตั้งชื่อ โดยจะหยิบยกเอาเฉพาะกรณีของภาพยนตร์ที่มีความโดดเด่นในแต่ละกลุ่มมาตั้งเป็นคำถาม

3. ผู้วิจัยจะนำเอาข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ให้ได้คำตอบ ในวัตถุประสงค์ทั้งที่ 2 และ 3 ในเรื่องของกระบวนการการตั้งชื่อภาษาไทย และรูปแบบในการตั้งชื่อภาษาไทยของผู้ตั้งชื่อ

การนำเสนอข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้จะนำเสนอรายงานการวิจัยแบบพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Analysis Description) ควบคู่กับการใช้ตารางบันทึกข้อมูล ซึ่งในการนำเสนอจะเริ่มจากการจัดแยกประเภทของชื่อออกเป็นประเภทต่างๆ ดังที่กำหนด โดยในแต่ละประเภทจะนำเสนอประเด็นสำคัญที่ทำให้ชื่อภาษาไทยของภาพยนตร์เรื่องต่างๆมีลักษณะร่วมกัน และแสดงผลของการวิเคราะห์โดยใช้แนวคิดเรื่องการสื่อความหมาย เพื่อที่จะหาความหมายของคำต่างๆที่นำมาตั้งชื่อโดยจะจัดออกเป็นกลุ่มคำที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในแง่ของการถ่ายทอดความหมายให้กับเนื้อภาพยนตร์ รวมทั้งเหตุผลของผู้ตั้งชื่อที่มีต่อชื่อภาษาไทยของภาพยนตร์เรื่องเด่น ๆ ที่ถูกหยิบยกขึ้นมาเป็นการวิเคราะห์ตัวอย่างในแต่ละประเภท

หลังจากนั้นจะเป็นการสรุปกระบวนการและรูปแบบในการตั้งชื่อของผู้ตั้งชื่อแต่ละท่านอย่างละเอียด พร้อมทั้งยกตัวอย่างชื่อภาพยนตร์ที่สำคัญบางเรื่อง และท้ายที่สุดก็จะเป็นการสรุปการตั้งชื่อภาษาไทยตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน และคาดเดาแนวโน้มในการตั้งชื่อที่จะเกิดขึ้นในอนาคต